

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

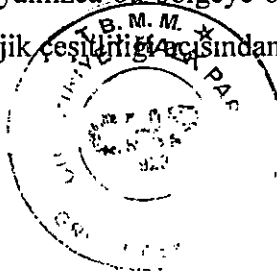
Murat Dağı, Uşak ve Kütahya illeri arasında yer alan ve başta Ege Bölgesi olmak üzere Eskişehir ve farklı ilçelerimizin içme, sulama ve endüstriyel su ihtiyacının çok büyük bir bölümünü karşılayan başlıca su kaynaklarından biridir. Gediz, Porsuk, Banaz, Sakarya ve Büyük Menderes nehirlerinin doğduğu bu dağ, yeraltı su kaynakları açısından da Türkiye'nin en zengin bölgelerinden biri olma özelliği taşımaktadır. Doğal ve zengin su kaynaklarının yanı sıra yüzlerce endemik bitki türüne ev sahipliği yapan, nadir bir ekosistemi barındıran ve çok sayıda hayvan türünün yaşam alanı olan Murat Dağı, yalnızca bir doğal alan değil, aynı zamanda bir yaşam kaynağıdır.

Ancak Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde 2025 yazında görüşülmekte olan yeni Maden Kanunu teklifi, Murat Dağı gibi hassas alanlar için ciddi tehditler barındırmaktadır. Yeni düzenlemeler, Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) süreçlerinin hızlandırılmasını, ormanlık alanlarda ve SİT bölgelerinde madenciliğin önünü açmayı ve çevre mücadelelerine yönelik yurttaş katılımının sınırlandırılmasını içermektedir. Bu durum, hem bölgesel su kaynaklarının güvenliği açısından hem de Türkiye'nin iklim değişikliğiyle mücadelesi açısından telafisi imkânsız sonuçlara yol açabilecek bir sürece sebebiyet vermektedir.

Murat Dağı'nın ve Murat Dağı'ndaki doğal kaynakların maden projeleri nedeniyle yok edilme riski, başta Uşak ve Kütahya olmak üzere çok sayıda ilin içme suyu güvenliğini doğrudan tehlikeye atacaktır. Öte yandan, bölgede bulunan onlarca köyün tarım ve hayvancılık faaliyetleri de bu tehdidin altında kalacaktır. Uzmanlar, bu dağın yer altı su rezervlerinin iklim krizine karşı stratejik önemde olduğunu belirtmekte; madencilik faaliyetlerinin başlatılması halinde yüzey sularının kuruyacağını, ağır metal sızıntıları nedeniyle tarımsal arazilerin zehirlenebileceğini ve bölgedeki orman dokusunun geri dönülmez şekilde zarar görebileceğini ifade etmektedir.

Buna rağmen Murat Dağı'nın korunmasına yönelik somut ve bağlayıcı adımlar atılmamaktadır. Uşak, Kütahya ve çevresindeki yurttaşların yoğun tepkisine rağmen bölgede altın madeni projeleriyle ilgili ruhsat süreçleri sürmekte; kamuoyundan gizlenen farklı amaçlar, halkın itiraz ve katılım haklarının hiçe sayılması gibi uygulamalarla bu doğal mirasın yok edilmesine zemin hazırlanmaktadır.

Dağ çevresinde yapılan araştırmalarda, yalnızca bu bölgeye özgü 60'tan fazla bitki türü tespit edilmiştir. Bu bitkiler, Türkiye'nin biyolojik çeşitliliği açısından büyük önem taşımaktadır.

Ayrıca, bölge; yaban keçisi, karaca, boz ayı gibi çok sayıda koruma altındaki hayvan türünün yaşam alanıdır.

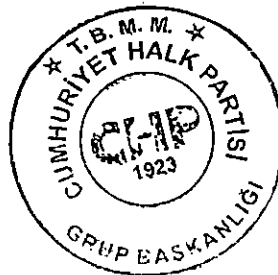
Gelinen noktada, Murat Dağı'na maden yapılması sorununun yalnızca bölgesel bir çevre sorunu değil, ulusal düzeyde bir doğa ve su güvenliği krizi doğuracağı anlaşılmaktadır. Bu bağlamda; Murat Dağı ve çevresinin ekolojik, hidrolojik ve sosyo-ekonomik yapısının bilimsel olarak değerlendirilmesi, söz konusu alanın geleceğini tehdit eden tüm faktörlerin tespit edilmesi ve gerekli koruma politikalarının oluşturulması büyük önem taşımaktadır.

Ege Bölgesi'nin en önemli doğal su havzalarından biri olan Murat Dağı'nın mevcut ekosisteminin ve biyolojik çeşitliliğinin korunması, su kaynaklarının durumu ve gelecekteki güvenliği, son dönemde Meclis'te kabul edilen İklim Kanunu ve görüşülmekte olan Maden Kanunu ile birlikte ortaya çıkan riskler bu bağlamda detaylı olarak incelenmeli; söz konusu bölgenin hem yerel hem de ulusal düzeyde çevresel sürdürülebilirliği açısından mevcut tehditlerin tespit edilerek gerekli önlemlerin alınması sağlanmalıdır.

Bu amaçla, Murat Dağı ve çevresindeki doğal alanların, su kaynaklarının ve ormanlık bölgelerin madencilik faaliyetlerinden nasıl etkileneceğinin tespit edilmesi, bu bölgede yaşayan canlı türleri, orman dokusu ve yerel halkın yaşamı üzerindeki kısa ve uzun vadeli etkilerinin araştırılması ve olası risklerin ortaya çıkarılması, ÇED süreçlerinin işleyişi ile halkın sürece katılım imkânlarının artırılması, Murat Dağı'nın su kaynaklarının ne kadar süreyle güvenli bir şekilde kullanılabileceğinin hesaplanması ve temiz su kaynakları üzerindeki korumanın artırılması, madencilik faaliyetlerinin olası ekolojik, hidrolojik ve ekonomik sonuçlarının bilimsel olarak ortaya koyulması ve bu alanın koruma altına alınmasına yönelik hukuki, idari ve bilimsel önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

09.07.2025

Okur KO NURALP
S.K.

Op. Dr. Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili

1336. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Aylin YAMAN	ANKARA MV.	
Murat GAN	Samsun M.	
Cumhur UZUN	MUĞLA MV.	
Adnan BEKER	ANKARA MV	
Orhan Güner	Adana MV	
Jale Nur Sölkü.	Eskişehir M.V	
Öğür Erdemirceci	ARDAHAN	
Tuğrul Aşçı	Bolu	
Barış BEKTAŞ	KONYA	
Orhan SARILAL	Bursa	
Kayhan Pala	Bursa	
Utku Gönören	Eskişehir	
Nail GİLER	Kocaeli	
Serif ARPACI	Derinli	
Mustafa EDEM	Antalya	
Vecdi GÜNDÜĞAN	KEREMANŞEHİR	
Serhan SARI	Balıkesir	
Tahsin Ocaklı	Rize	
Ali Fozul KASAP	Kütahya	
A. Tuncay ÖZKAN	İzmir	

